

Proloog

Julia

Ze zeggen dat je meerdere rouwfasen moet doorlopen als je een geliefd persoon hebt verloren. Dat is normaal en de duur van deze fasen kan verschillen. Er bestaan veel theorieën over hoeveel fasen het werkelijk zijn, maar volgens experts zijn het er vier tot zeven.

Dit zijn mijn vijf fasen: shock, woede, depressie, regressie en aanpassing.

Je hebt geen idee hoe vaak ze tegen me hebben gezegd dat je dood was en me hun medeleven betoonden, zodat ik jouw dood eindelijk zou accepteren. Ik was er zelf toch bij. Ik zag je gezicht. Ik wist dat het waar moest zijn, maar toch kon ik het gewoon niet geloven, want de werkelijkheid leek maar niet tot me door te dringen. Hoe vaker ik het hardop zei, des te onwerkelijker het voor me werd. Ook nu word ik soms nog wakker in de stellige overtuiging, met de verwachting, in de hoop je naast me te vinden zodra ik me omdraai. Alsof dit alles alleen maar een lange, wrede droom is waaruit ik toch eindelijk eens moet ontwaken. Maar als ik naast me grijp, voel ik alleen maar leegte.

Daarna werd ik overmand door woede. Tjonge, wat was ik woedend. Op mezelf, omdat ik niets kon doen.

Op jou, omdat je niet meer vocht.

Op God, omdat hij ons geen wonder gaf.

Op de schuldgevoelens die ik had *omdat* ik zo woedend was.

Ten slotte begonnen de hevige pijn en de wanhoop op mijn lichaam in te werken. Het raakte uit balans. Ik kon niet slapen, niet opstaan, niet eten. Alles leek zo volkomen zinloos, en in ge-

dachten was ik alleen maar bezig met wat wij nooit meer samen zouden beleven. Ik had het gevoel dat ik me onder een glazen stolp bevond, afgesneden van de wereld.

Hoewel ik ontzettend graag hulp wilde hebben, deed ik tegelijkertijd ongelooflijk afwijzend. Heftige emoties, agressie en hulpeloosheid wisselden elkaar steeds af. Ik wist nooit of ik al zover was dat ik weer bij de levenden wilde horen, of dat ik aan het verleden wilde blijven vasthouden.

De laatste fase is de terugkeer naar het leven. Het rouwproces is beëindigd en het verdriet is verwerkt. Je vindt je hart weer terug en ondanks het verlies voel je je ertoe bereid om het op een dag weer weg te geven.

De laatste fase heb ik nog niet helemaal bereikt en ik weet ook niet zeker of ik die ooit zal bereiken. Elke dag worstel ik, ben ik in gevecht met mezelf; vaak doe ik een stap vooruit en net zo vaak weer een stap terug.

Want de waarheid is: elke dag dat je niet bij me bent, sterf ik een stukje met jou.

Hoofdstuk 1

Jeremy

Ik kom moe de keuken binnen, laat met veel lawaai mijn rugzak naast de deur vallen en gaap luid, zodat mijn vader, die met zijn rug naar me toe zit, weet dat ik eindelijk wakker ben.

's Morgens ben ik, net als waarschijnlijk iedere tiener op de wereld, niet bepaald spraakzaam. Daarom ergert het me elke keer als mijn vader met mij over – volgens hem – belangrijke dingen begint te praten die voor mij, vooral op dit tijdstip, totaal onbelangrijk zijn.

'De scouts zijn nu onderweg naar de scholen – wist je dat?' vraagt hij, terwijl hij met de ene hand zijn koffiekopje naar zijn mond brengt en met de andere door de krant bladert. Ach, wat kan ik dat altijd waarderen als hij meteen ter zake komt, zonder eerst 'goedemorgen' of 'hoe gaat het vandaag met je' te zeggen. Maar ik moet toegeven dat hij zich deze laatste vraag sowieso kan besparen, omdat het antwoord op schooldagen niet al te origineel zou zijn. De enigen die in dit huis echt veel en graag praten zijn de poetsvrouw, die drie keer per week komt, en Claire natuurlijk. Het schijnt Claire vaak niet te kunnen schelen een tien minuten durende monoloog te houden zonder dat een van ons daar tussendoor een mening over geeft, of 'écht?' of 'aha!' zegt. Ze heeft genoeg aan instemmend geknik met af en toe een bijpassend geluidje – dan praat ze maar door. 's Morgens is dat heel fijn, omdat ik daardoor, meestal zonder ook maar één woord te zeggen, me tijdens het ontbijt op mijn koffie kan concentreren. Als ze er even niet is, denkt mijn vader dat hij haar rol moet overnemen.

Waar is ze eigenlijk?

Ik zit aan de bar in onze keuken en leun langzaam achterover om mijn armen uit te rekken. Ondertussen gaap ik nog eens. Ditmaal doe ik het om mijn vader duidelijk te maken hoe boeiend ik zijn onderwerpkeuze vind. We hebben het er al minstens honderd keer over gehad. Terwijl ik uitadem en me omdraai omdat ik voor mezelf ook koffie wil zetten, kijk ik opeens verbaasd naar een lege plek.

‘Waar is mijn energieleverancier?’ vraag ik geïrriteerd. Daarmee bedoel ik het koffieapparaat. Zo noemen we het liefdevol, omdat ons gezin uit louter junkies bestaat die zonder hun dagelijkse dosis koffiebonen niet kunnen overleven. Des te groter is mijn ergernis dat ik dit nu moet vragen.

Voor hij antwoord geeft, bijt mijn vader op zijn dooie gemak een stukje van zijn toast. ‘Claire brengt het apparaat net weg voor reparatie, vanmorgen vond ze een hele boon in haar koffie.’

Ik kijk nog steeds met open mond naar de lege plek naast de magnetron. ‘En hoe moet ik dan vandaag naar school rijden?’

Hij bladert verder door de krant. ‘Je bent zeventien, je moet sowieso nog niet zoveel van dat spul drinken. Dat is niet gezond.’ Hij had net zo goed kunnen zeggen dat ik nooit meer moet eten. Zonder cafeïne ben ik ’s morgens niet te harden.

Mijn vader is arts, en best wel een belangrijke. Hij heeft meerdere boeken geschreven en is zelfs al eens uitgenodigd in kleine talkshows. Een van zijn specialisaties is verslaving. Ik vind het des te ironischer dat hij rookt en dat zijn lichaam voor zestig procent uit koffie bestaat in plaats van water.

‘Ik ga weer naar bed. Maak me maar wakker als het koffieapparaat weer op zijn plek staat.’ Door de gedachte dat ik weer in bed kan kruipen loop ik iets gemotiveerder in de richting van de trap.

‘Jij gaat nergens heen, behalve naar school. Heb je eigenlijk wel gehoord wat ik net tegen je zei?’ vraagt hij, voor ik bij de trap ben. Daar was ik al bang voor. Waarom was ik zo stom om mijn mond niet te houden? Ik weet zeker dat ik minstens nog

een half uur had kunnen slapen voor hij had gemerkt dat ik nog niet weg ben. Ik blijf zuchtend staan en haak mijn vingers aan de bovenkant van de deurpost. Ik trek me twee keer op – niet best, gewoonlijk doe ik er beduidend meer. Daarna slof ik terug naar de keuken, pak een halve bagel en ga ermee bij mijn vader aan tafel zitten. Omdat ik de bagel niet met de bijbehorende koffie kan eten, laat ik mijn zware hoofd op tafel zakken. Als het om antwoorden gaat, heeft mijn vader veel geduld. Tenslotte kent hij me lang genoeg om te weten dat er niets anders opzit. Het duurt even tot ik eindelijk een reactie mompel.

‘Ja, pap, maar de scouts komen niet naar ons, ze gaan naar scholen waar football echt belangrijk is.’

‘Wat bedoel je daar nou mee? Ik dacht dat we toch wel genoeg geld in jullie school hadden geïnvesteerd om het team vooruit te helpen.’

Ik rol met mijn ogen. Volgens mijn vader is met geld alles mogelijk.

‘Dat is het punt niet. Behalve New Jersey is Massachusetts de enige staat waar niet één keer landskampioenschappen waren. Denk je nu echt dat een van de universiteiten die *jij* hebt uitgekozen zich interesseert voor dat amateurfootball dat we op school spelen? Dan hadden we allang naar een andere staat moeten verhuizen,’ licht ik toe, terwijl ik zelf verbaasd ben dat ik ergens de energie vandaan heb gehaald om zoveel woorden op een zinnige manier aan elkaar te rijgen. Ditmaal is mijn vader degene die niet meteen antwoordt. Ik hoor hem twee keer rustig een stukje van zijn toast afbijten en er vervolgens gezellig op kauwen. Hij praat nooit met volle mond, dus ik heb nog een minuut tot hij reageert. Omdat mijn hersenen, zoals ik al zei, op dit tijdstip nog in de energiebesparende stand draaien, valt me nu pas op dat er voor mijn vader een halfvol kopje zwart goud staat. Als ik dat zie, schiet mijn hoofd omhoog en kijk ik hem met samengeknepen ogen aan.

‘Hoe kom je *daar* dan aan, als dat apparaat in puin ligt, zoals je

zegt?’ Als hij eindelijk antwoord geeft, blijft hij in de krant kijken. ‘Claire was zo lief om snel koffie voor me te halen bij Barney’s voor ze naar haar werk reed.’ Nu ik hoor wat voor rotstreek ze me leverden, valt mijn mond weer open. ‘Geweldig. En aan jullie zoon heeft weer eens niemand gedacht. Hartelijk bedankt!’ Voor het eerst legt hij de krant opzij en hij pakt zijn portemonnee. ‘Doe niet zo dramatisch. Hier heb je tien dollar, daar kun je je dagelijkse portie wel van kopen, lijkt me.’

Het quotum aan woorden is voor deze ochtend definitief overschreden, daarom haal ik als antwoord alleen nog mijn schouders op en pak het geld.

‘Toch moet je beter je best doen in het team. Je weet dat ik de keuze van je universiteit niet laat afhangen van een mogelijke studiebeurs, maar je cijfers zijn niet bepaald geweldig, dus zou je er goed aan doen als je...’ Omdat ik dat oude liedje niet meer kan horen, onderbreek ik hem geërgerd. ‘Dat weet ik, pap! Daar ben ik van op de hoogte, oké? Elke vijf minuten vertel je me dat.’

Ik sta op terwijl ik naar het droge stukje brood in mijn hand kijk. Niet onder de indruk neemt mijn vader nog een slok van de koffie die voor mij had moeten zijn.

‘Denk eraan dat ik de komende twee dagen naar een congres ben, dus pas op mijn lieve vrouw. Ik ben weer op tijd thuis voor de wedstrijd.’ Hèhè, een ander onderwerp. Over dat congres heeft hij me eeuwen geleden al verteld. Omdat hij voorzitter is, is hij er zich ook al weken op aan het voorbereiden.

Omdat mijn vader de afgelopen decennia door hard werken een goede naam heeft opgebouwd, speelt geld geen rol meer. Hij heeft genoeg. Ik zeg met opzet niet *wij*, want dat wil niet zeggen dat hij daarom alles koopt wat ik wil. Ik moet ervoor werken. Eigenlijk zou ik dat irritant moeten vinden, want welke jongere heeft nu zin om voor iets te werken?! Maar ik moet toegeven dat ik hem dankbaar ben dat hij mijn opvoeding ondanks dat geld altijd belangrijker vond. O’Mally bijvoorbeeld is de helft van het jaar alleen thuis met zijn zusje omdat zijn ouders Joost mag we-

ten waarheen op pad zijn. Ze vliegen drie keer per jaar naar de Seychellen of zo, waar ze vervolgens geen woord met elkaar wisselen. Geen wonder dat hij zo'n zak is. Toch heb ik geen medelijden. Dit heb ik trouwens allemaal van O'Mally's zusje gehoord, die absoluut niet zo suf is als hij. Met die gozer praat ik waarschijnlijk net zoveel als hij met zijn ouders. Zijn zusje is net vijftien geworden. Via Facebook vroeg ze me of ik haar vriendje wilde worden. Ik heb haar bedankt en afgewezen. Niet alleen omdat ze te jong is en ik geen vriendin wil, maar ook omdat ik totaal geen zin heb om mijn vrije tijd met haar moeilijke broer door te brengen. Waarschijnlijk heeft hij een nog grotere hekel aan me omdat ze bij mij geen succes had. Maar dat boeit me niet. Hij mag me eigenlijk wel dankbaar zijn dat we elkaar niet de hele tijd hoeven tegen te komen. Zijn zusje heeft via Facebook inmiddels blijkbaar al vervanging voor mij gevonden. Op die leeftijd gaat dat nu eenmaal razend snel. Daarom reageer ik helemaal niet meer als veertien- en vijftienjarigen vriendschapsverzoeken of berichten sturen met de vraag om hen alseblieft toe te voegen. Ik heb het niet zo op die puberdrاما's, en ze interesseren me ook niet.

Wij veroorloven het ons in elk geval niet om alles maar te kopen wat we zouden kunnen. Ja, we hebben een gigantisch huis en zo, maar ze kunnen ons niet voor de voeten gooien dat we snobs zijn. Want Claire heeft zowel mijn opvoeding als die van mijn vader ter hand genomen. Ja, dat hoor je goed. Net als de meeste vrouwen moest ook Claire mijn vader eerst opvoeden voor we zo harmonisch konden samenleven als we nu doen. Op grond van wat ze vertelde weet ik zeker dat hij zonder haar nooit zover was gekomen.

'Veel plezier!' wens ik hem en ik geef hem een klop op zijn schouder, zoals hij anders altijd bij mij doet. Ik ruik de koffiegur weer, hij werkt benevelend. Niet meer in staat weerstand te bieden, grijp ik zijn kopje en drink de inhoud in één teug op. Tevreden zet ik het daarna met een boosaardige grijns weer op zijn bord. Het is me vanmorgen voor het eerst gelukt om hem op

zijn neus te laten kijken. Grijnzend bijt ik voor zijn strenge gezicht een stukje van mijn bagel en ik geef hem zelfvoldaan een knipoog.

‘Moet jij niet al op school zijn?’ vraagt mijn vader, nu ik uiteindelijk zijn aandacht heb. Kauwend knik ik terwijl ik op de keukenklok kijk. Over vijf minuten begint de les. Maar in de ochtend-drukte heb ik minstens een kwartier nodig om op school te komen. Wat maakt het uit, ik kom niet voor het eerst te laat.

‘Bye,’ zeg ik met volle mond, want ik weet dat hem dat irriteert. Dan gooi ik mijn stukje bagel weer in de richting van de broodrooster, pak mijn rugzak en de autosleutels en laat de deur achter me dichtvallen.

Julia

Tijd heelt alle wonden.

Een interessant gezegde, dat je in tijden van nood of bij rouw steeds weer te horen krijgt. Het zou op een of andere manier best kunnen helpen, en iemand die dit zegt heeft er in elk geval ervaring mee. Ik vraag me alleen vaker af wie er beslist hoeveel tijd je ervoor nodig hebt, of beter: hoeveel tijd je ervoor nodig mag hebben om over een zware slag van het noodlot heen te komen en weer grip op je leven te hebben. Kan zo’n diepe wond eigenlijk ooit wel genezen? Kom je ooit over de pijn van een verlies heen, zoals ze zeggen? Ik heb ervaren dat je het verlies op de een of andere manier altijd met je meedraagt. Er zijn goede dagen waarop je de pijn gemakkelijker kunt uitschakelen en er zijn dagen dat de pijn zo intens is dat je bijna niet kunt opstaan. Je kunt iets accepteren, of er misschien zelfs vrede mee hebben en leren ermee om te gaan. Maar je vergeet het niet. Meestal word je juist op een moment dat je het niet verwacht door je herinneringen ingehaald. Het is de vraag of je sterk genoeg bent om je weer op te richten en het proces opnieuw aan te gaan omdat je een doel voor ogen hebt – of juist niet?

De les is tien minuten geleden begonnen en ik heb nog geen woord gehoord van wat onze geschiedenisleraar meneer Bernstein heeft gezegd. Ik geloof dat hij de stof van het laatste uur aan het herhalen is. Op zich is het onderwerp heel interessant. Het ging erom politieke en militaire keerpunten van de Eerste Wereldoorlog vast te stellen en de betekenis daarvan voor de afloop van de oorlog te bepalen. Ik heb al een paar boeken over de twee wereldoorlogen gelezen, daarom kon ik veel inbrengen in de les. Maar ik heb meneer Bernstein wel een keer gecorrigeerd. Daar was hij jammer genoeg niet blij mee. Hij vond namelijk dat het keerpunt van de oorlog pas kwam toen de VS de oorlog verklaarden, terwijl president Wilson ons land daarvoor drie jaar lang neutraal had genoemd omdat hij de vrede wilde bewaren. Toen hij de oorlog verklaarde, rechtvaardigde de slogan ‘recht is belangrijker dan vrede’ opeens het einde van deze neutraliteit, hoewel er inmiddels duizenden soldaten van de Entente waren gevallen. Vaderlandsliefde is mooi en goed, maar wat meneer Bernstein niet vertelde, was dat de VS als hoofdfinancier van Groot-Brittannië en Frankrijk in de oorlog niet al te neutraal waren, maar tot wanhoop van deze landen toch bleven aarzelen tot ze een duidelijke reden hadden om oorlog te voeren. De aanleiding vonden ze uiteindelijk in de duikbotenoorlog die Duitsland ondanks toenaderingspogingen van Amerika was begonnen, en het feit dat de Duitsers met de Mexicanen een verbond tegen Amerika hadden willen sluiten om gebieden voor Mexico te herwinnen. Dat werd tenminste als reden aangevoerd. Maar begrijpelijkerwijs was ons land gewoon in paniek omdat al het geld dat we de Entente hadden gegeven, verloren was – de oorlog duurde te lang en het einde was nog steeds niet in zicht.

Soms heb ik het gevoel dat het recht op een eigen mening niet bepaald welkom is, vooral niet als er bepaalde ideologieën of beslissingen van ons vaderland ter discussie worden gesteld. In elk geval heeft meneer Bernstein me na de les bij zich geroepen om me uit te leggen dat het allemaal maar complottheorieën wa-

ren om de VS in een kwaad daglicht te stellen en dat ik niet alles moest geloven wat ik hoorde. Ik begrijp weliswaar dat het moeilijk is om toe te geven dat Wilson uit eigenbelang handelde – dat doen de meesten immers – maar toch vind ik dat de waarheid niet onder het tapijt mag worden geveegd.

In elk geval heb ik ervan geleerd mijn gedachten voor mezelf te houden. Vandaag heb ik toch al geen energie om verder met de leraar in discussie te gaan. Om die reden kijk ik liever uit het raam, wat ik in die saaie uren vaak doe. Daarom heb ik aan het begin van het schooljaar deze plaats in de derde rij vanachter bevochten. Het liefste zou ik helemaal achteraan aan de zijkant zitten, maar de coole kids hebben de achterste twee rijen al voor zichzelf opgeëist. Dat is een soort ongeschreven wet op school en als je niet bij dat groepje hoort, kun je je er maar beter aan houden. Daarom is *mijn* plaats al bezet door Jeremy Houser, die vandaag weer te laat in de les lijkt te komen. Het gerucht gaat dat hij niet op tijd is omdat hij nog met een van die smachtende meisjes ergens onder de tribune ligt te vrijen. De waarheid is gewoon dat het hem niet uitmaakt of hij op tijd is of niet. Inmiddels maakt het de docenten ook niet meer uit, omdat Jeremy's vader hem toch altijd wel een briefje met een reden meegeeft en hij een van de hoofdsponsors van deze school is. Verder zitten er achter mij wat andere jongens van het footballteam en een paar van het basketbalteam, net als de cheerleaders die bij deze jongens horen.

Echt, deze school zit vol clichés.

Hoewel ik moe ben, kan ik niet achteroverleunen op de stoel, daarvoor heb ik te veel pijn in mijn rug. Ik leun daarom op mijn ene arm en de andere laat ik naar beneden bungelen. Ma heeft me vannacht niet heel lang laten slapen. Ze was te druk met schreeuwen omdat ik de vaatwasser niet goed heb uitgeruimd.

Dus staar ik nu als betoverd naar de grote schoolklok buiten voor de hoofdingang en roep de kruipende wijzers op zich sneller te bewegen, zodat ik straks in de middagpauze ergens

kan gaan liggen waar niemand me vindt. Maar met duizend leerlingen en tachtig docenten is het heel moeilijk om zo'n plek te vinden.

Twee uur geleden is de zon opgegaan, en ik kan hier binnen langzaam de warmte ervan voelen. Des te groter wordt het verlangen om buiten een fijn plekje te zoeken om in de zon te liggen. Ik weet zeker dat het vandaag een prachtige nazomerdag wordt. Ik kijk naar twee mezen, het lijken twee mannetjes, want de ene probeert wild zijn territorium te verdedigen. Ze slaan allebei hevig met hun vleugels terwijl ze de veren op hun kop hebben opgezet en niet-melodieuze geluiden laten horen, tot een van hen opgeeft en wegvliegt.

Wat toepasselijk dat ik uitgerekend op dit moment Jeremy's blauwe Camaro uit 1969, waarin sinds de film *Transformers* ongeveer alle mannelijke en een paar vrouwelijke leerlingen – die denken daarmee indruk op de jongens te kunnen maken – rijden, op *zijn* parkeerplaats, vlak bij de hoofdingang, zie inparkeeren. Dat is net als met de zitplaatsen. Iedereen weet waar hij een plaats mag kiezen en waar dat verboden is. De eerste twee rijen parkeerplaatsen zijn gereserveerd voor de leerkrachten, en de rest van de plaatsen is volgens de hiërarchie van de school vergeven. Maar degenen onder aan de voedselketen, zoals ik bijvoorbeeld, hebben meestal toch geen eigen auto.

Hoewel ik me vaak erger aan Jeremy, is het toch veel interessanter om naar hem te kijken dan naar de wijzers van de klok die achteruit lijken te lopen, en ik laat mijn ogen even op hem rusten. Op zijn gemak gooit hij zijn donkerblauwe rugzak over zijn schouder, doet de autodeur op slot en loopt richting ingang. Hij draagt een wijde jeans en een zwart, ruim T-shirt waarop in groene letters iets staat wat ik van hieraf niet kan lezen. Zijn donkerbruine haar ziet eruit alsof hij vandaag niet één keer in de spiegel heeft gekeken voor hij van huis ging. Blijkbaar is dat de look waar de meisjes helemaal weg van zijn. Want het is mijn theorie dat een jongen die populair is ook een rok zou kunnen

aantrekken, dan zouden ze hem gevoelig noemen en wordt hij nog populairder.

Ondertussen is Jeremy in het gebouw verdwenen en laat ik mijn blik weer naar de klok dwalen. Hoewel ik de secondewijzer heel nauwkeurig volg, kan ik niet zeggen hoeveel seconden of minuten er voorbij zijn gegaan tot ik me inbeeld dat ik Gracie's stem mijn naam hoor roepen. Ik ben zo moe dat ik geen zin heb me om te draaien. Ze wil vast mijn aantekeningen weer lenen. Vanaf het begin van de Junior High is Gracie mijn beste en enige vriendin. Ze is de liefste van de hele wereld. Ze is amper een meter zestig. Haar blonde haar, dat ze meestal in een vlecht aan de zijkant heeft gevlochten, komt tot haar navel. Haar ogen, die zo blauw zijn als van een baby, stralen pure oprechtheid uit. Sinds ze hier is komen wonen en we bevriend zijn geraakt, maken we dagelijks om de beurt aantekeningen omdat we toch altijd samen zijn en het ons onzin lijkt om alles twee keer op te schrijven. De enige cursus die we niet samen volgen is Engels, omdat zij een ander profiel heeft gekozen. Als mijn onderarm wordt geraakt door een potlood uit Gracie's richting, ontwaak ik pas uit mijn trance, ik draai me naar haar om en kijk haar geïrriteerd aan.

'Wat?' mime ik geluidloos terwijl ik over de pijnlijke plek wrijf. Gracie knikt met opengesperde ogen in de richting van de leraar, en ik merk dat er zachtjes wordt gegiecheld en zie geamuseerde blikken om me heen. Dan kijk ik eindelijk naar voren, naar meneer Bernstein, die met gekruiste armen achter zijn lessenaar staat en een paar keer met zijn voet op de vloer tikt.

'Juffrouw Carter, als de les u zo weinig boeit dat het niet mogelijk blijkt antwoord op mijn vragen te geven, dan verzoek ik u in mijn plaats door te gaan met een spannender en meer aansprekend verhaal. Wat vindt u daarvan?'

Mijn klasgenoten lachen, vooraan een beetje ingehouden, achter mij openlijk. Op zulke momenten vraag ik me af of dit soort uitspraken van een leraar, gezien zijn manier van lesgeven,

niet eerder contraproductief is. In feite heeft hij namelijk precies gezegd wat iedereen in deze klas van zijn lessen vindt.

Als ik op het punt sta hem te antwoorden, wordt er een keer hard geklopt en opent Jeremy de deur van het klaslokaal. Dit tot algemeen vermaak van mijn klasgenoten, terwijl meneer Bernstein nog geprikkelder wordt.

‘Meneer Houser! Fijn dat wij ons eindelijk in uw aanwezigheid kunnen verheugen. Mag ik de reden van uw laatste vertraging vernemen?’ Meneer Bernstein is een van de weinige leraren die ons met onze achternaam aanspreekt.

Alsof dat de wanorde enigszins zou kunnen bedwingen, strijkt Jeremy door zijn warrige haren voor hij zijn T-shirt rechttrekt om meneer Bernstein en ons attent te maken op de tekst. *Laatste schone T-shirt*, kan ik nu lezen.

‘Dat heb ik er nog snel op moeten schrijven, zodat mijn moeder straks weet dat het weer tijd wordt om de was te doen,’ zegt hij dan en hij glimlacht wrang. De klas barst in lachen uit, waarschijnlijk vooral om de docent op de zenuwen te werken en omdat het Jeremy was die de grap maakte. Maar als ik eerst met mijn ogen rollend naar Gracie en daarna weer naar het raam kijk, merk ik dat zelfs ik een glimlach op mijn lippen heb. Jeremy is nooit brutaal of onvriendelijk tegen de leraren en toch krijgt hij het voor elkaar dat hij op een of andere manier bij iedereen opvalt.

‘Gaat u zitten!’ beveelt meneer Bernstein, terwijl hij moeite doet om rustig over te komen. Jeremy geeft hem een knipoog voordat hij grijnzend tussen de rijen doorloopt en zijn plaats opzoekt. Ondertussen keurt hij me als altijd geen blik waardig. Niet dat ik er last van heb. Het fascineert me alleen steeds weer dat hij me in de klas negeert, maar me in de pauze de hele tijd belachelijk maakt.

Ik wrijf in mijn ogen en leun achterover om vlak daarna te merken dat het geen goed idee is. Achter mij maakt Aaron, een van Jeremy’s beste vrienden, er geen geheim van dat hij over me roddelt.

‘Ze zat zo naar je te staren dat ze niet eens heeft gehoord wat Bernstein van haar moest,’ en dat is nog maar de verkorte versie van wat hij allemaal nog meer vertelt. Maar de rest interesseert me niet meer, daarom laat ik het mijn ene oor in en het andere oor uitgaan. Des te meer schrik ik als er opeens een papieren vliegtuigje op mijn tafel landt.

Shit, waarom kan Jeremy zo goed mikken? Ik had het veel grappiger gevonden als het vliegtuigje verder was gevlogen en ik er geen aandacht aan behoefde te schenken. Op beide vleugels staat in blokletters de zin: ‘Droom lekker verder.’

Met één hand verfrommel ik het papier onmiddellijk en gooi het zonder naar achteren te kijken weer in de richting van Jeremy. Ik kan alleen maar hopen dat ik zijn hoofd heb geraakt. Het was te verwachten dat de achterste rijen zich weer kostelijk amuseren over mijn apathische reactie. Hoewel die gozer me de meeste tijd ontzettend op de zenuwen werkt, ben ik hem vanochtend dankbaar dat hij de aandacht van me heeft afgeleid, ook al was hij zich daar helemaal niet van bewust.

De rest van het uur concentreer ik me weer op de wijzers van de schoolklok en doe ik mijn best om niet nu al in slaap te vallen.

‘Ik moet nu koffie hebben,’ zeg ik tegen Gracie, als na een tergend lang uur eindelijk de bel voor de pauze gaat en we over de gang in de richting van de koffieautomaten slenteren.

‘Jij zegt het! Help je me dan om mijn boeken naar de volgende les te dragen?’

‘Tuurlijk, als ik me geen breuk hoeft te tillen.’

Het volgende uur hebben we Engels, daarom heeft Gracie een halve eeuwigheid nodig om haar complete verzameling boeken voor de literatuurles uit haar kluisje te halen voor ik bij mijn koffie ben. Ik vrees dat de bel al gaat voor we daar zijn aangekomen. Met een stapel moderne literatuur en dichtbundels banen we ons een weg door de drukke gang naar de automaten.

‘Nou geweldig!’ zeg ik, als ik daar Jeremy met zijn gevolg zie

staan terwijl hij zijn koffie op dat moment met massa's suiker aan het bederven is. Er hangt een meisje uit een lagere klas tegen hem aan. Ze is – hoe kan het ook anders – cheerleader en maakt er geen geheim van dat ze makkelijk te krijgen is. 'O joh! Voorzichtig, zo meteen likt ze hem af,' is het commentaar van Gracie als het meisje naar voren buigt en haar hand op zijn borst legt, alsof hij net iets ontzettend grappigs heeft gezegd.

'Wat stond er trouwens op dat briefje?' informeert Gracie als we even blijven staan om te overleggen of we wel zin hebben om ons met het groepje te bemoeien.

'Welk briefje?' vraag ik schijnheilig. Met een scheef hoofd en een ongelovige blik kijkt Gracie me aan. Ik rol met mijn ogen. 'Totaal onbelangrijk, zoals altijd. Ik heb echt geen idee wat al die meisjes aan hem vinden. Het moet haast wel een genetische fout zijn dat meisjes als zij op hem afvliegen.' Gracie bekijkt me kritisch voor ze me met zich meetrekt en me dwingt om verder te lopen.

Oké, wat ik net zei, is gelogen. Ik weet heel goed waarom hij veel aanbidders heeft. Het zijn vooral zijn groene ogen, die op een of andere manier altijd een goed humeur uitstralen en er tegelijkertijd tobberig uitzien. Zijn vrij rechte wenkbrauwen met een litteken op de linker geven hem een vleugje kwetsbaarheid, en dan zijn er nog zijn rechte neus die een beetje opwipt en zijn symmetrische, hartvormige mond boven de opvallende kin; zijn zijdeachtig uitzien haar, waar waarschijnlijk ieder meisje dat langs hem heen loopt haar hand in wil begraven. Bovendien is hij quarterback – weer een cliché – en daarvoor heeft hij het juiste postuur: groot, atletisch, geprononceerde spieren, enzovoort, enzovoort, enzovoort.

Geërgerd door alle dingen die me opvallen, wend ik mijn blik van hem af en laat die naar het meisje dwalen dat naast hem tegen de zijkant van de koffieautomaat staat geleund. Ze probeert verleidelijk te lachen terwijl ze aan een haarlok draait en haar hoofd telkens weer in haar nek gooit. Ik vraag me af of ze eigenlijk wel

weet waarom ze lacht. Maar ik ben er wel zeker van dat ze helemaal niet in de gaten heeft dat ze ons in de weg staat, ze is namelijk te druk bezig haar bruiloft te plannen. Misschien beeld ik het me in, maar ik heb niet het gevoel dat het wederzijds is. Jeremy kijkt vooral naar zijn vrienden. Als hij praat, zie ik haar zo nu en dan naar hem glimlachen, dan draait hij zijn lichaam weer van haar weg. Maar eigenlijk kan het me helemaal niets schelen. Ik denk dat ik nu wel lang genoeg heb gewacht tot ze vanzelf op het idee komen om even uit de weg te gaan.

‘Zou jullie roedel misschien een paar meter verderop kunnen gaan baltsen? Ik zou graag vandaag nog koffie willen hebben.’ Pas nu valt het Jeremy op dat ik achter hem sta. Het meisje neemt me van boven tot onder afkeurend op, tot ze schijnbaar besluit dat ik geen concurrentie voor haar ben en ze zich weer aan Jeremy wijdt. Maar die kijkt *mij* nu grijnzend aan en bevrijdt zich in een vloeiende beweging van haar hand op zijn bovenarm.

‘Jaloers, Julian? Het spijt me, jammer genoeg val ik niet zo op mannen,’ fleemt hij, waarop twee van zijn makkers hem een high five geven.

‘Ja!’ Ik houd mijn hoofd scheef en doe grote moeite om eerlijk te klinken. ‘Ja, Jeremy, dat ben ik. Types als jij groeien nog altijd niet aan bomen.’

De lach verdwijnt van hun gezicht. Ze kijken me allemaal verbaasd aan, want zo’n antwoord hadden ze niet verwacht. Alleen Gracie, die op dat moment haar koffie pakt, grinnikt al zachtjes, omdat ze weet dat ik nog niet klaar ben. ‘Ze slingeren van de een naar de ander,’ zeg ik. Jeremy bijt geamuseerd op zijn lippen, terwijl de anderen niet goed weten of ze mogen lachen of niet. Intussen heb ik geld in de automaat gegooid en wacht ik tot mijn koffie klaar is. Jeremy doet een stap in mijn richting en komt me iets te dichtbij. Met een onderarm leunt hij boven mijn hoofd tegen de muur en hij kijkt me even aan.

‘Wees niet boos, kleintje. Jij bent ook mooi.’ Hij pauzeert en ik zucht geërgerd, omdat ik me kan voorstellen wat er nu gaat

komen. ‘In het donker. Op honderd kilometer afstand. Achter een muur.’ Als door een druk op de knop barsten al zijn vrienden weer in lachen uit. Het hardst licht natuurlijk zijn buit, omdat ze nieuwe kansen ruikt. Ik kijk hem van opzij aan en knijp mijn ogen een beetje dicht, alsof ik iets interessants heb gezien.

‘Weet je wat cool is? Hoe dichterbij je met je hoofd bij mijn oor komt, hoe harder ik de zee hoor ruisen,’ bijt ik van me af, waarna hij nu zelf zachtjes begint te lachen. Ik word zo onzeker van zijn gelach, dat ik zelf ook een beetje moet lachen. Ik kan mezelf wel voor mijn kop slaan. Ik draai me weer van hem weg, pak mijn koffie en loop verder met Gracie. Achter ons hoor ik allerlei stemmen door elkaar heen. Ik hoor er een paar lachen, anderen roddelen over mij.

‘Jij bent mijn heldin, J. Ik hoop dat je dat weet,’ lacht Gracie wanneer ze haar arm losjes om mijn middel slaat. Ze laat hem meteen weer zakken, omdat ze weet dat ik zulke aanrakingen niet prettig vind. De bel is al gegaan, daarom proberen we allebei onze gloeiend hete koffie op te slurpen terwijl we onze boeken naar de volgende les slepen.

Ik hoef niet per se onpopulair te zijn. Ik kan gewoon *onzichtbaar* zijn. Ik vind mezelf niet heel knap, maar ook niet per se lelijk, niet te groot of te klein. Leren gaat me gemakkelijk af, maar ik ben geen studiebol. Ik ben gewoon een doorsnee type. Het probleem is alleen dat ik mijn mond niet kan houden als iemand onrechtvaardig wordt behandeld, zoals Gracie bijvoorbeeld. Ze is gewoon veel te aardig voor deze wereld.

Toen ze net op school kwam, probeerde ze zich aan te passen. Ze wilde zelfs bij de cheerleaders horen, maar die hadden niets beters te doen dan zich met haar te vermaken tijdens het voordansen voor een tour. Dat had Gracie in het begin niet in de gaten, ze deed alles wat ze haar opdroegen. Tijdens die zogenaamde casting zat ik destijds in een hoekje en zag ik wat ze haar vroegen, dat ze nadanste wat er maar in Melanie opkwam en ze haar in een waanzinnig tempo voordeed. Er was niet eens een

choreografie. Toen begreep Gracie dat ze nooit serieus van plan waren geweest haar in het team op te nemen, maar dat ze zich alleen ten koste van haar wilden amuseren. Op dat moment was voor mij de maat vol. Ik stond op, trok Gracie aan haar arm de gymzaal uit en zei tegen die koeien dat ze niet altijd op ieder meisje jaloers moesten zijn dat dunner en mooier was dan zij, want dan zou er al gauw niet één meer over blijven. Vanaf dat moment hadden ze een hekel aan ons. En daarom mochten de footballspelers ons ook niet en werden we uiteindelijk als losers bestempeld.

Gracie zegt altijd dat het erger met ons had kunnen aflopen. Ze hadden ons bijvoorbeeld in de kluis kunnen opsluiten, net als Ryan toen hij afgelopen jaar de wetenschapswedstrijd had gewonnen. Twee uur later werd hij pas door een leraar bevrijd. Daarna kwam hij een week niet op school, maar hij weigerde de namen te noemen van degenen die hem erin hadden gestopt. Ze hadden ons hoofd ook in de toiletpot kunnen duwen, legde ze me uit, of kauwgum in onze boeken plakken, of wat die coole kids in hun verveling ook maar verzinnen om anderen te pesten. De meeste van dit soort acties zijn sowieso oeroud en, zoals ik al zei, ze zitten vol clichés. Ik weet dat Gracie probeert mij en ook zichzelf op te vrolijken, maar terwijl zij liever bij de populaire leerlingen van school zou willen horen, ben ik liever gewoon onzichtbaar.

Jeremy

‘Je leraar heeft vandaag gebeld, Jeremy. Je was weer eens te laat,’ zegt Claire, als ik tussen de deuren doorglip en me letterlijk op de eettafel stort. Ik ben de hongerdood nabij en stort me op de pasta. Ergens verbaas ik me erover dat Bernstein elke week weer moeite doet om steeds met dezelfde reden contact met mijn ouders op te nemen.